

ÆNDRET MODEL FOR FERIEPASNING I DAGTILBUD, KKFO'ER OG KLUBBER

Kort resumé: Med forslaget lægges der op til, at udvalget vælger én ud af tre mulige modeller for feriepasning i Københavns Kommune. For alle forslag gælder det, at færre institutioner, KKFO'er og klubber holder åbent i sommerferien.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Med budgetaftalen for 2018 blev det besluttet at indføre feriepasning i Københavns Kommune for at udnytte personaleressourcerne mere effektivt henover hele året. Besparelsen blev baseret på, at 50 pct. af institutionerne kunne lukke ned i sommerferieperioden og dermed spare på personale og rengøring.

På nuværende tidspunkt kan pasning i ferieperioder foregå i barnets egen institution eller i en nærliggende institution og er fastlagt til ugerne 28, 29 og 30 for de institutioner, som har feriepasning. Uanset om barnet bliver passet i sin egen institution, eller skal afleveres et andet sted, vil der i udgangspunktet være personale fra barnets egen institution. Tidligere undersøgelser har vist, at der gennemsnitligt er ca. 15% af børnene til stede i ferieperioden.

Forslaget berører – ligesom det var tilfældet i 2018 – både daginstitutioner på 0-5 års området, KKFO'er og fritidsklubber. KKFO'er og fritidsklubber har således også mulighed for at udvide feriepasningen og samles på færre matrikler på udvalgte skolers KKFO eller inden for fritidsklyngen.

I 2023 tilbød i gennemsnit 45% af 0-5 års institutionerne på tværs af alle områder pasning i de tre uger i sommerferien. 36% i det område med færrest åbent og 51% i det område med flest åbne institutioner. Der er dermed færre institutioner med feriepasning end de 50%, som var forudsat med det tidligere forslag. Effektiviseringen blev vedtaget i 2018 med en forudsætning om, at en mulig ekstra effektivisering, der ligger udover de 50% nedlukning ville tilfalde institutionerne selv. Dette skulle være et incitament til at effektivisere i ferieperioderne.

Der er stor variation i, hvordan andre kommuner organiserer pasning i sommerferien. I Frederiksberg Kommune er der lukket i to uger med mulighed for nødpasning få steder. I Aalborg kan en institution holde lukket, hvis 55% af de indmeldte børn ikke har brug for pasning i to uger i sommerferien, mens en institution i Aarhus kan holde lukket, hvis det forventede fremmøde er på under 50% af det normale gennemsnitlige fremmøde. I Odense er juli betalingsfri med mulighed for tilkøb af sommerferiepasning.

I dette forslag lægges der op til, at udvalget kan vælge et af tre mulige scenarier:

1. Ferielukket i 3 uger med feriepasning, hvor én institution i hver klynge/netværk holder åbent med en varig effektivisering på 8,5 mio. kr. For klynger/netværk, KKFO'er og klubber er det forudsat, at 28% af enhederne holder åbent i 3 uger.
2. Ferielukket i 2 uger med nødpasning, hvor minimum én institution holder åbent i hvert område med en varig effektivisering på 5,4 mio. kr. For KKFO'er og klubber gælder det, at ca. 5% holder åbent i 2 uger. Model 2 betyder, at alle enheder har lukket i to uger, hvor forældre har mulighed for at benytte sig af nødpasning.
3. Ferielukket i 55% af alle institutioner, KKFO'er og klubber med en varig effektivisering på 3,0 mio. kr. Denne model svarer til den nuværende gennemsnitlige åbningsgrad.

Model 1

Med model 1 foreslås det, at det som udgangspunkt kun er én enhed i hver klynge eller netværk, der har åbent for feriepasning i tre uger i sommerferien, mens de øvrige er lukkede. For nogle af byens klynger/netværk er det allerede tilfældet i dag, men det kræver, at klyngen har en stor nok enhed til at kunne huse alle børn, der kommer i ferieugerne. For nogle klynger eller netværk kan det derfor være nødvendigt at have åbent på flere matrikler.

Det er i beregningen af besparelsen forudsat, at det vil være ca. 11% af børnene, der vil være i feriepasning. Grundlaget for effektiviseringen i model 1 er, at én gennemsnitlig institution i hver klynge holder åbent med 40% af personalet til stede. Det svarer til, at 28% af institutionskapaciteten holdes åben i ferieugerne på de åbne institutioner. I forhold til den nuværende feriepasnings-ordning, vil der altså være åbent på færre institutioner/matrikler – men der vil til gengæld være lidt flere medarbejdere på de institutioner, der har åbent. Effektiviseringen findes dels på et mindre behov for rengøring, dels på at lidt færre medarbejdere samlet set over hele institutionsområdet vil være på arbejde i feriepasningsugerne.

Erfaringen viser, at de institutioner, der har åbent i ferieugerne, har størst fremmøde af egne børn. Derfor er antagelsen om at færre forældre, vil gøre brug af feriepasning i både model 1 og 2 også baseret på, at færre åbne institutioner vil betyde færre børn i feriepasning. Det forventes derfor, at det for de fleste klynger vil være muligt at tilbyde pasning på kun én matrikel. Forvaltningen har dog ikke mulighed for at trække data, der viser præcis hvor mange børn, der kommer i sommerferieugerne.

I implementeringen af model 1 skal der koordineres på tværs af institutionerne og forventningsafstemmes i forhold til, hvor meget pædagogisk personale, der skal være på arbejde. En fordel ved at sampe på én institution i stedet for den nuværende model er, at mere personale er samlet for at hjælpe hinanden på institutionen i de tre uger, og der er fordele ved at være på én matrikel i ydertimerne, hvor der som regel er få børn til stede. I model 1 vil det fortsat være muligt, at der er en voksen med fra alle institutioner i ferieugerne.

I model 1 forudsættes det også, at 28% af KKFO- og klubkapaciteten har åbent i tre uger i sommerferien.

Model 2

Med model 2 foreslås det, at alle institutioner, KKFO'er og klubber i Københavns Kommune holder lukket i de samme to uger i sommerferien, og at der tilbydes nødpasning i 2 uger i én institution og i 4% af KKFO'er og klubber i hvert område. Forudsætningen for at model 2 kan implementeres er, at maksimalt 4% af byens børn vil have brug for nødpasning. I dag er det forudsat, at ca. 15% af byens børn gør brug af feriepasning. I model 2 vil der være 100% af personalet til stede på den valgte matrikel, da der forventes fuld belægning i de to uger med feriepasning.

Modellen vil kræve, at forældre melder ind i god tid med henblik på behov for pasning i de to uger, og at der er store matrikler til rådighed for at kunne huse alle børn. Det antages, at væsentligt færre vil gøre brug af feriepasning i de to uger. Der kan dog være en risiko for, at der ikke er store nok enheder i alle fem områder til at have én institution åbent i de to uger. Hvis flere tilmelder sig feriepasning, end der er plads til i et område, kan området også blive nødsaget til at have åbent i flere enheder i området.

De ledere, der har været inddraget i forbindelse med kvalitetssikringen af dette forslag betonedede, at en model med kun to ugers feriepasning/nødpasning vil komme til at give udfordringer ift. ferieplanlægning for deres medarbejdere, der har ret til tre sammenhængende ferieuger i hovedferien. For at hjemtage besparelsen i de enkelte klynger kræver det, at klynger/netværk også i ferieplanlægningen udnytter, at der er færre børn til stede i ugen op til og umiddelbart efter de to lukkeuger. En lukning i 2 uger vil på grund af ferieloven altså betyde, at der vil være en del medarbejdere på ferie i ugen før og/eller efter de to lukkeuger.

Model 2 vil være en betydelig ændring fra det nuværende serviceniveau – både for pædagogisk personale, forældre og børn. De selvejende institutioner skal i denne model lukke i de to uger, medmindre de er den institution der bliver valgt til at være åben. En konsekvens af model 2 er også, at der ikke vil være en voksen fra alle børns dagtilbud, KKFO eller klub til stede i de to uger, hvor der er nødpasning.

Model 3

I model 3 foreslås det at bibeholde feriepasning i BUF, som den er i dag, hvor færre end 50% af institutionerne har åbent i de tre uger i sommerferien. Det er derved muligt at tage en yderligere besparelse - og derved tage den fulde mulige effektivisering. Klyngeledere peger på, at denne model vil betyde mindst mulig ændring ift. den nuværende praksis, og at den derfor set fra institutionernes perspektiv vil være lettere at implementere.

Effektiviseringsforslaget er blevet forelagt en udvalgt gruppe klyngeledere og pædagogiske ledere på tværs af byen for at høre deres holdninger til forslaget. Nogle ledere peger på, at den nuværende model for feriepasning har været vanskelig at implementere, da det kræver en anderledes og mere rigid tilgang til medarbejdernes ferieafholdelse, og samtidig delvist afhænger af, at forældrene melder ind i god tid, hvornår de planlægger ferie for deres børn. Andre ledere har gode erfaringer med at lykkes med at hente effektiviseringen ved feriepasning, og oplever at det f.eks. fungerer godt at samle alle medarbejdere og børn i ferieperioden på den største institution i klyngen.

Fra nogle af ledernes side ønskes det, at der fra politisk hold besluttet en tydelig model for feriepasning, der er ens på tværs af alle klynger og netværk. Det vil hjælpe institutionerne med at melde klart ud til forældrene. Samtidig peger andre ledere på, at det er en fordel, at man selv kan planlægge feriepasningen lokalt efter de forhold, der er i klyngen.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Ja [Angiv titel på innovationsforslag] [Angiv vedtagelsestidspunkt (budget/OFS)]

Nej

2. Økonomi

Forudsætningerne for forslagene er baseret på de samme antagelser, der lå bag forslaget om feriepasning, der blev implementeret i 2018. De er baseret på en afdækning, der blev lavet på et udsnit af institutioner, hvor det blev opgjort, hvor mange ansatte og børn, der var til stede i ferieperioden. På denne baggrund blev det tydeliggjort, at der var væsentligt flere voksne pr. barn i ferieperioden set ift. andre perioder på året. Hvis institutionerne sikrer, at medarbejderne i stedet får afholdt ferie i de perioder, hvor der er få børn i institutionen, betyder det alt andet lige, at der ikke skal afholdes ferie på andre tidspunkter af året - og dermed er den samlede mængde medarbejdertimer bedre fordelt på resten af året.

På baggrund af afdækningen viste det sig, at der var flere medarbejdere til stede end der var behov for til at bevare den normering, der var på andre tidspunkter af året. Afdækningen viste, at der var behov for, at ca. 30% af personalet var til stede i ferieperioden på 50% af institutionerne, og de resterende medarbejdere med fordel kunne afvikle ferie i perioden. Det svarer til, at ca. 15% af børnene har behov for pasning i ferien. Det er fortsat forudsætningen bag beregningen i model 3. I model 1 vurderes det, at der vil være behov for 40% af personalet på de åbne institutioner, da der må forventes flere børn samlet på den ene matrikel der er åben. I model 2 vurderes det, at der er behov for 100% af personalet, da den fulde kapacitet på den/de åbne institutioner forventes udnyttet i de to uger.

Forslaget giver en besparelse på rengøring som gælder for de bygninger der lukkes. Herudover ligger der en effektivisering i, at der forventes at være færre børn til stede i ferieperioden (og dermed mindre behov for personale), når færre institutioner holder åbent. I model 1 er antagelsen bag effektiviseringen, at der kan lukkes ned for 72% af institutionskapaciteten i tre uger, og at der kun vil være ca. 11% af børnene, der vil gøre brug af feriepasning (mod en formodning om, at det er ca. 15% i dag). I model 2 er det antaget, at 96% af institutionskapaciteten kan lukkes ned i to uger, og at kun ca. 4% af børnene vil have brug for feriepasning. I model 3 er det 55% af institutionskapaciteten, der lukkes ned i tre uger (svarende til den nuværende feriepasning).

Besparelsen tages på pladsprisen og driftsbudgettet. I model 1 og 3 vil det være op til den enkelte klynge eller netværk at beslutte, hvordan effektiviseringen bedst hentes hjem. I model 2 vil det være den enkelte områdeforvaltning, der i samråd med den centrale forvaltning vurderer, hvilke institutioner, der skal holdes åben for nødpasning.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styrings- område	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Model 1: En institution pr. klynge/netværk og ca. 28% af KKFO'er og klubber holder åbent i tre uger							
Besparelse på løntimer	Service	-6.514	-6.514	-6.514	-6.514	-6.514	-6.514
Besparelse på bygningsdrift	Service	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Samlet besparelse model 1	Service	-8.514	8.514	-8.514	-8.514	-8.514	-8.514
Model 2: En institution og ca. 5% af KKFO'er og klubber holder åbent i hvert område i to uger							
Besparelse på løntimer	Service	-4.128	-4.128	-4.128	-4.128	-4.128	-4.128
Besparelse på bygningsdrift	Service	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Samlet besparelse model 2	Service	-5.428	-5.428	-5.428	-5.428	-5.428	-5.428
Model 3: 45 % af institutionerne, KKFO'er og klubber holder åbnet i tre uger -							
Besparelse på løntimer	Service	-2.557	-2.557	-2.557	-2.557	-2.557	-2.557
Besparelse på bygningsdrift	Service	-473	-473	-473	-473	-473	-473
Samlet besparelse model 3	Service	-3.030	-3.030	-3.030	-3.030	-3.030	-3.030

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l.
Alle besparelser er angivet med negativt (-) fortegn.

3. Opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Realisering af effektiviseringer			
På bagkant af hver sommerferie vil der blive fulgt op på, erfaringer med ny model med feriepasning og behovet for eventuelle justeringer beskrives.	Der laves en opgørelse over, om det var tilstrækkeligt med de færre åbne institutioner.	Områderne	September hvert år.

4. Risikovurdering

En reduktion i antallet af åbne institutioner i ferieperioden vil betyde et lavere serviceniveau for forældrene. Det kan især være en udfordring for forældre, der ikke har mulighed for at afholde deres hovedferie i sommerperioden. Der vil dog fortsat være åbent for pasning til de familier, der har brug for at benytte sig af det.

Forslaget vil ikke få konsekvenser for normeringerne i institutionerne, hvis ledelse og bestyrelser i klynger og netværk vælger at afholde feriepasning ud fra den model, der vedtages. Hvis institutionerne ikke får ændret deres planlægning af medarbejdernes ferie, kan det dog betyde, at besparelsen i stedet tages på normeringen på andre tidspunkter af året.

Hvis model 1 eller 3 besluttet, vil bestyrelsen og ledelsen i den enkelte institution fortsat kunne fastlægge feriepasningen efter de lokale forhold og behov. Hvis model 2 vælges, vil det være forvaltningen (med input fra institutionerne i området), der vælger hvilke institutioner, der skal holde åbent i ferieperioden. Med model 2 er der en risiko for, at der er flere forældre, der har behov for feriepasning/nødpasning, end det er forudsat i forslaget. I givet fald vil institutionerne få vanskeligt ved at hente den besparelse, der ligger i forslaget, hvilket kan påvirke normeringerne på andre tidspunkter af året.